

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ

ОПШТИНЕ ВРБАС

БРОЈ 13. ВРБАС 7. ЈУН 2019. ГОДИНА LIII

55.

На основу члана 13. ст. 1. и 5. Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју ("Службени гласник РС", бр. 10/13, 142/14, 103/15 и 101/16) и члана 14. и 36. Статута општине Врбас ("Службени лист општине Врбас", број 26/2018), Скупштина општине Врбас, на седници одржаној 7. јуна 2019. године, донела је

ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ОПШТИНЕ ВРБАС ЗА 2019. ГОДИНУ

I. ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ И ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА

Анализа постојећег стања

Географске и административне карактеристике: Географско-саобраћајни положај Врбаса је веома повољан. Општина Врбас се налази у Србији, на територији АП Војводине у Јужнобачком округу. Врбас се налази на раскрсници важних путева различитих видова саобраћаја, који пролазе територијом његове општине, повезујући га тако са Малим Иђошем на северу, Србобраном на истоку, Темерином на југоистоку, Новим Садом и Бачким Петровцем на југу, Бачком Паланком на југозападу, Оџацима на западу и Кулом на северозападу. Врбас представља значајан саобраћајни чвор у ком се укршта више друмских, железничких и водених путева. Општина Врбас се налази на траци најважнијег путног правца у Србији – Коридора 10. Најзначајније саобраћајнице су ауто-пут Е-75 и међународна пруга Београд–Будимпешта-Беч, која повезује Србију са Европом, што Врбасу пружа значајан потенцијал транзитног туризма. Кроз град пролазе путеви: Сомбор-Врбас-Бечеј; Врбас-Бачка Паланка; Врбас-Суботица. Недалеко од Врбаса пролазе и путеви Нови Сад-Суботица (М-22 стари) и међународни пут Е-75 (М-22 нови). Осим тога територију општине пресецају канали који су део хидросистема Дунав-Тиса-Дунав, те постоје потенцијали и за развој водног саобраћаја. Врбас се граничи са општинама: Кула, Мали Иђош, Србобран, Темерин, Нови Сад, Бачки Петровац, Бачка Паланка и Оџаци. Општина Врбас се простире у виду правоугаоне траке, поред Великог бачког канала, у подножју Телечке заравни, а делимично на њеним падинама.

Природни услови и животна средина: Територија Општине Врбас простире се на лесној заравни и лесној тераси, на надморској висини од 81-104 метара. Најочљивија висинска разлика је у пограничном делу према Кули, где лесна зараван доминира над лесном терасом засеком од 17 метара. Најнижа тачка

се налази на лесној тераси око Јегричке која се налази на југу општине, док се најистакнутија тачка налази на лесној заравни односно на северу општине. У целини посматрано, рељеф показује наглашену нагнутост од северозапада према југоистоку, као и од севера према југу. Лесна зараван покрива око једне четвртине, док лесна тераса покрива преостале три четвртине територије општине. За разлику од лесне заравни која је највиши геоморфолошки члан, апсолутна висина лесне терасе се креће од 81-87 м и показује благу нагнутост у правцу северозапад-југоисток. Тако је земљиште на већим надморским висинама сувље, а у нижим деловима је влажно (мочварно). Тло, према свом педолошком саставу, представља најплоднију врсту земљишта, при чему преовлађују чернозем карбонатни, чернозем карбонатни на лесном платоу, чернозем са знацима оголевања у лесу, ливадска црница карбонатна на лесној тераси, заслањена ливадска црница, ливадска црница са зрнцима заслањивања, ритска црница карбонатна заслањена и солончак. По званичним подацима, у АП Војводини је под шумама око 140.000 хектара, или око 6,4% територије Покрајине. Ту су урачунате и површине значајних шумских комплекса на Фрушкој гори, Вршачким планинама, у Делиблатској пешчари, затим сремско-босутске шуме и Горње Подунавље. Не рачунајући ове велике комплексе, највећи број општина и градова у АП Војводини је потпуно огољено, са тек пар промила површине под шумама и шумским појасевима. Расположиви шумски фонд на територији општине Врбас је 236,7 хектара под шумским засадом. Јавна агенција за зоохигију и пољопривреду (ЈАЗИП) Врбас је пошумила 52,7 хектара, ЈВП "Воде Војводине" 120 хектара, ловачко друштво "Фазан" Врбас 64 хектара. Степен шумовитости је низак, са тенденцијом пораста, јер је већина засада у другој, трећој, четвртој и петој години прираста. Пошумљавање се активно спроводи у свим шумским целинама чијим газдовањем и шумско привредном основом је и предвиђено пошумљавање. ЈВП "Воде Војводине" имају у плану да пошуме непошумљене површине на територији општине Врбас и то на 170 хектара. ЈАЗИП је од стране Министарства Републике Србије добио на пошумљавање 290,7506 хектара, од чега је до сад пошумљено 52,7 хектара.

Стање и трендови у руралном подручју

Демографске карактеристике и трендови: У општини Врбас живи 45.852 становника. Становништво ове општине релативно није хомогено (према попису из 2011. године). Бачко Добро Поље, Змајево, Косанчић и Равно Село имају већинско српско станиовништво. Град Врбас има релативну српску већину, Куцура релативну русинску, а Савино Село релативну црногорску. 85% становништва општине изјављује да им је матерњи српски језик, 8% русински, 4% мађарски и 1% украјински. Највећа насеља по броју становника су Врбас са 24.112, Куцура са 4.348 и Бачко Добро Поље са 3.948 становника. Најмања насеља су Косанчић са 101 и Савино Село са 2.957 становника. Територијално највеће насеље је Врбас, а најмања су Змајево и Косанчић. Административни центар општине је град Врбас. Смештен је на надморској висини од 78 м. Налази се на око 130 км северозападно од Београда, 70 км јужно од Суботице и 46 км северно од Новог Сада. Кроз Врбас пролази магистрални путеви Сомбор-Врбас-Бечеј, Врбас-Бачка Паланка и Врбас-Суботица, као и међународна железничка пруга Београд-Будимпешта и локална Нови Сад-Сомбор и Сомбор-Бечеј. На територији општине Врбас број младих се константно смањује па је тако у односу на попис и 2002. године у 2011. години број младих опао у свим старосним категоријама. Према подацима о структури становништва старијег од 15 година и према школској спреми, у општини Врбас највећи број становника је са средњом стручном спремом док број становника са високом стручном спремом значајно расте. Према попису из 2011. године, у општини Врбас 574 лица регистровано као неписмено, односно 1,52 % становништва. Када су у питању подаци о компјутерској писмености на територији општине Врбас, 47,80 % становништва се изјаснило као компјутерски неписмено, док делимично познавање рада на рачунару има 15,67 % становништва, а 36,53 % чине лица која су се изјаснила да су компјутерско писмена. Када су у питању компјутерски

неписмена лица 55,09 % чине жене, док 44,91 % чине мушкарци. У периоду после пописа до данас значајно је промењена ситуација што се тиче компјутерске писмености у позитивном смеру, тако да већина младих чине компјутерски писмену популацију становништва општине Врбас.

Тенденције у промени броја становника у општини Врбас

Година пописа	Укупан број становника	Промена броја становника
1948	37.174	--
1953	37.614	440
1961	42.853	5.239
1971	43.490	637
1981	45.756	2.266
1991	46.405	649
2001	45.852	-553
2011	42.092	-3.760
Извор: Републички завод за статистику		

Структура становништва у општини Врбас према старости и полу

КАТЕГОРИЈЕ		Број	Удео у укупном становништву (%)	Број	Удео у укупном становништву (%)
УКУПНО	Укупно	45.852	100	42.092	100
	Мушко	22.113	48,27	20.432	48,54
	Женско	23.739	51,77	21.660	51,46
15-19	Укупно	3.455	7,54	2.636	6,26
	Мушко	1.791	3,91	1.375	3,27
	Женско	1.664	3,63	1.261	2,99
20-24	Укупно	3.502	7,64	2.776	6,59
	Мушко	1.771	3,86	1.420	3,38
	Женско	1.731	3,78	1.356	3,22
25-29	Укупно	3.158	6,89	2.951	7,01
	Мушко	1.645	3,59	1.575	3,74
	Женско	1.513	3,29	1.376	3,27
		Попис 2002		Попис 2011	
Извор: Републички завод за статистику					

Структура становништва старог 15 година и више према компјутерској писмености и полу/попис 2011.

КАТЕГОРИЈЕ	УКУПНО	Компјутерски писмена лица	Лица која делимично познају рад на рачунару	Компјутерски неписмена лица
УКУПНО	35.590	13.000	5.576	17.014
Мушкарци	17.073	6.547	2.886	7.640
Жене	18.517	6.453	2.690	9.374
Извор: Републички завод за статистику				

Диверзификација руралне економије: Према подацима РЗС (општине и региони у Републици Србији, 2013) и РГЗ, пољопривредна површина чини преко 80% територије општине Врбас и проценат пољопривредних површина у овој општини већи је у односу на Републику Србију, регион Војводине и Јужнобачку област. Подаци о пољопривредном земљишту по КО обезбеђени су од стране Републичког геодетског завода (РГЗ), Службе за катастар непокретности Врбас. Према подацима ове институције, општина Врбас располаже са укупно 33.614 ха пољопривредног земљишта. Највећу пољопривредну површину имају следеће КО: Врбас, Куцура, Змајево и Равно Село, а по становнику, највећу пољопривредну површину имају КО: Косанчић, Равно Село, Змајево и Куцура. КО Косанчић има изузетно велику површину пољопривредног земљишта по становнику, а ово се објашњава чињеницом да је Косанчић насеље које административно припада насељеном месту Савино Село. Тек Просторним планом општине Врбас, који је усвојен 2011. године, за ову КО предвиђен је грађевински реон од 15 ха, чиме ће она постати и насељено место. Тренутно ову КО привремено насељавају углавном избегла и расељена лица. Лов и риболов су у општини заступљени, добро развијени и представљају основу за интензивнији развој руралног туризма и руралне економије. Према подацима Одељења за привреду и локално економски развој општине Врбас, готово свако село у општини има удружење ловаца и удружење риболоваца и сва удружења су активна. Посебно велику активност има ловачко удружење у Савином Селу, које има и девизне приходе од туриста/ловаца из Италије, као и УСР „Златни Караш“, Врбас. Рурална економија је недовољно развијена, а посебно изостаје примена мултифункционалног концепта пољопривреде. Рурална економија је „ослоњена“ искључиво на примарну пољопривреду, тачније ратарску производњу, која је екстензивног карактера, са малим процентом даље прераде ратарских култура. Сточарство је слабо развијено, као и интензивна производња поврћа, воћа и грожђа. Нису довољно развијене ни алтернативне делатности на селу, које би спречиле миграције становништва и обезбедиле већи животни стандард, као што су разне занатске делатности, посебно у области прераде пољопривредних производа. Према подацима Пописа пољопривреде 2012. у наставку се дају основни структурни показатељи пољопривредне производње у општини: • коришћена пољопривредна површина од стране привредних друштава, задруга и породичних пољопривредних газдинстава у општини износи 28.975 ха; • укупан број пољопривредних газдинстава (породична пољопривредна газдинстава и правна лица и предузетници) износи 3.289; • највећи проценат пољопривредних газдинстава (39,8%) има мање од 1 ха земљишта, а следе газдинства која располажу са више од 1 ха, а мање од 5 ха (36,2%); • просечно коришћено пољопривредно земљиште по пољопривредном газдинству износи 8,81 ха, што је знатно више у односу на Републику Србију (5,44 ха), али мање у односу на регион Војводине (10,9 ха); • у структури коришћеног пољопривредног земљишта доминирају оранице и баште у површини од 28.350 ха, што чини 97,8% коришћене пољопривредне површине.

Рурална инфраструктура: Развијеност саобраћајног система је такође важан параметар конкурентности неке територијалне целине. Економски, социјални и друштвени напредак постављају захтев константног унапређења функционалних карактеристика свих елемената саобраћајног система. Сходно природним предиспозицијама (физичко-географским) и просторном позицијом унутар ширег региона (Војводина, Јужнобачка област) општина Врбас поседује повољан саобраћајно-комуникативни и стратешки положај (налази се у геометријском средишту Бачке), који имплицира експлоатацију скоро свих видова саобраћаја (друмског, железничког и водног). Наиме, ослањање на Паневропски коридор 10 и потенцијално лак приступ коридорима 5с и 4, а преко њих и транспортној инфраструктури суседних земаља (Хрватске и Мађарске), односно осталих земаља Европе, те близина Паневропског коридора 7 (река Дунав), намећу стратешки значај поменутом систему. Другим речима, свеобухватно коришћење расположивих ресурса и активнији однос ка развојним процесима унутар општине, као и брза интеграција у регионалне и светске робно-новчане токове, може се остварити само уз добру инфраструктурну опремљеност, са акцентом на саобраћајној инфраструктури. Позиционирање Врбаса на раскршћу значајних унутрашњих и међурегионалних траса, и релативна близина неких општинских и градских центара (Кула 11 км, Бечеј 35 км, Нови Сад 41 км, Сомбор 52 км, Суботица 65 км, Београд 117 км, итд.), иницира потребу активнијег развоја пре свега друмског, а потом и железничког и водног саобраћаја. Функционисање комплетне инсталације и уређаја фиксне телефоније на територији општине Врбас је под ингеренцијама предузећа за телекомуникације „Телеком Србија“ а.д. Телекомуникациона инфраструктура фиксне телефоније која обухвата телекомуникационе објекте, телефонске централе, спојне путеве, елементе примарне и секундарне мреже у насељеним местима је по квалитету на задовољавајућем нивоу. Такође, у односу на укупан број становника, пројектовани капацитет инсталисаних централа, квалитет сигнала и ширина панела пружених услуга је у глобалу на задовољавајућем нивоу. Наиме, на територији општине се налази девет дигиталних централа фиксне телефоније максималног капацитета 20.332 телефонских прикључака. Примарна и секундарна приступна мрежа је подземна, односно све телефонске централе су повезане оптичким кабловима, док су све корисничке линије директне (без двојничких прикључака). Територијом општине се пружају две магистралне линије оптичких каблова НовиСад-Врбас-Фекетић и Врбас-Суботица у власништву „ТелекомСрбија“ а.д. Према званичној статистици Јавно предузеће ПТТ саобраћаја Србије на подручју општине Врбас има у функцији девет поштанских испостава за одвијање поштанског саобраћаја. Иако у просеку једна пошта опслужује 5094 становника, што је знатно изнад републичког и регионалног просека, оне по свом броју, асортиману и квалитету пружених услуга задовољавају садашњу концентрацију и потребе локалног становништва. У наредном периоду, у плану је модернизација и успостављање ефикасне поштанске мреже, те развој курирских сервиса усаглашених са ЕУ стандардима квалитета поштанских услуга. На територији општине су присутна сва три оператера мобилне телефоније која послују у Републици Србији („ТелекомСрбије“ а.д., „Теленор“ д.о.о. и „Virtmobile“). Унутар насељених места је постављен довољан број базних станица свих мобилних оператера, које доприносе да покривеност општинске територије сигналом мобилне телефоније буде у глобалу на задовољавајућем нивоу. Примедбе се евентуално могу односити на јачину доступног сигнала крајњим корисницима на појединим локацијама. Сви оператери су у ситуацији да константно раде на осавремењавању и проширењу капацитета постављених телекомуникационих уређаја чим су у могућности да приме нове кориснике, побољшају квалитет постојећих услуга, односно прошире палету своје понуде новим услугама. Тренутно су у Врбасу присутна само два предузећа која нуде услуге везане за функционисање кабловског дистрибутивног система (пренос и дистрибуцију радио и ТВ сигнала). Провајдери услуга путем КДС су „Serbia Broadband-Српске кабловске мреже“ д.о.о. (SBB) и „ТелекомСрбија“ а.д. Такође, на територији општине егзистира неколико интернет провајдера („PLNet“ Србобран, „TeamNet“ НовиСад, „ТелекомСрбија“ а.д., „ОрионТелеком“, „Serbia Broadband-Српске кабловске мреже“ д.о.о., „Теленор“ д.о.о., „VIP mobile“ д.о.о., „Eunet“, „BeotelNet“ и остали) од којих ниједан није регистрован као привредни субјекат са седиштем у општини Врбас. Они у својој понуди

најчешће имају услуге 292ialup, ADSL, wireless и кабловског интернета. Развој енергетске инфраструктуре на подручју општине Врбас треба базирати на смањењу укупних енергетских потреба свих потрошача, а преко рационалније употребе доступне енергије и побољшања енергетске ефикасности у фазама производње, дистрибуције и потрошње енергије. Наравно, речено подразумева и већу сигурност снабдевања крајњих потрошача свим видовима енергије, паралелно са већим уделом коришћења алтернативних и обновљивих извора енергије, и de facto применом легислативе из области заштите животне средине.

Показатељи развоја пољопривреде

Пољопривредно земљиште: Према подацима званичне статистике из 2013. године пољопривредне површине у општини Врбас чине 89,2% њене територије, што представља 10,2% пољопривредних површина Јужнобачког округа. Педолошки састав општине Врбас је изванредан, а структура земљишних површина је повољна. Удео обрадивог земљишта у укупној пољопривредној површини износи око 99,8%, а ораничних површина 97,3%. Највише ораница, у односу на укупну величину катастарске општине, налази се у К.О. Врбас, а најмање у К.О. Савино Село. Агроеколошки услови представљају велики потенцијал за развој пољопривредног сектора и ослањају се на простране равнице чернозема и ливадске црнице карбонатне, које омогућавају врло квалитетни развој како ратарства, тако и сточарства, воћарства и виноградарства (ПП Врбас, 2011). С обзиром на ширење градских насеља и индустријских зона, пољопривредне површине су у протеклом десетогодишњем периоду смањене за око 2% на територији општине Врбас, док је то смањење на нивоу Јужнобачког округа нешто блаже и износи 1,2%. Најзначајније смањивање претрпеле су површине под виновом лозом и ливаде, док су површине под воћњацима готово удвостручене, а сличан тренд је присутан и на нивоу округа. Према најновијим статистичким подацима РЗС-а, укупно пољопривредно земљиште општине Врбас је 34.057 хектара, од чега су оранице и баште укупно 32.729 ха, виногради 13.285 ха, ливаде 271 ха, пашњаци 405 ха, трстици 97 ха и остало земљиште 466 ха.

Табела. Преглед површина пољопривредних култура земљишта по катастарским општинама

р.бр.	КАТАСТАРСКА ОПШТИНА	ЊИВЕ	ВРТОВИ	ВОЋЊАЦИ	ВИНОГРАДИ	ЛИВАДЕ	ПАШЊАЦИ	ТРСТИЦИ И МОЧВАРЕ	ОСТАЛО ЗЕМЉИШТЕ	УКУПНО
1	БАЧКО ДОБРО ПОЉЕ	3762,5672	0,0000	33,7500	0,0000	0,0736	34,3691	0,0000	40,7917	3871,5516
2	КОСАНЧИЋ	1988,2684	0,0000	14,0597	0,6416	90,0243	145,0785	0,9707	2,8721	2241,9153
3	КУЦУРА	5225,7738	0,0000	0,0360	0,0000	16,9604	6,2965	0,3078	47,5119	5296,8864
4	РАВНО СЕЛО	4989,9344	0,0000	22,5404	0,1738	0,0000	26,1378	0,4660	59,5001	5098,7525
5	САВИНО СЕЛО	3053,5535	0,0000	4,8479	0,5755	32,3731	62,1377	1,8523	41,5365	3196,8765
6	ВРБАС	8298,3780	0,0000	13,9219	4,6299	42,8181	62,3748	86,2708	78,6807	8587,0742
7	ВРБАС-ГРАД	261,5058	0,0000	10,9478	3,0717	52,0980	36,0960	0,0000	129,4571	493,1764
8	ЗМАЈЕВО	5148,7822	0,0000	6,4862	0,1930	32,4779	26,3615	0,0000	57,1031	5271,4039
УКУПНО		32729,7633	0,0000	109,5899	13,2855	271,8254	405,8519	97,8676	466,4532	34057,6368

Вишегодишњи засади: Према подацима ПСС „Врбас“, воћарство у Општини није значајно развијено, нема традицију, а засади су мали (од 50 ари до 1 ха). Подаци пописа пољопривреде 2012. указују да се воћарством у општини бави 382 газдинстава, површина воћњака је 252 ха, а доминирају плантажни воћњаци. Према подацима са састанака радних група за рурални развој одржаних у општини Врбас, подацима општине Врбас и анкетом привредних друштава која имају воћарску производњу, у општини је доминантно заступљена производња јабука. Поред јабука, постоје и засади вишања, кајсија, шљива.

На имањима породичних пољопривредних газдинстава воћњаци су углавном мале површине (до 1 ха), а производњу карактерише ниска технологија и мала примена агротехничких мера. У периоду од 2014. године засноване су значајне површине под засадом малине. Процењује се да је на подручју читаве општине засновано око 100 ха малине. Три привредна друштва у свом портфолију производње имају и воћарску производњу. У питању су: (1) ПП „Сава Ковачевић“, а.д., Врбас. Ово предузеће има засаде вишње, јабука, кајсија, дуња, шљива. Воћарске културе вишње, јабуке и касије су на око 10-12 ха (по свакој култури), а засади дуње и шљива на око 2,25 ха. Сви засади воћа су на подручју КО Врбас; (2) Индустрија меса „Carnex“, д.о.о., Врбас. Ово предузеће има воћњаке на 72 ха: 49 ха су засади јабуке, 19 ха вишања, а остатак (1-2 ха) су засади шљиве и кајсије. Воћњаци су лоцирани у КО: Равно Село, Бачко Добро Поље, Косанчић; (3) ОЗЗ „Castro-cop“, Кулпин, има засаде јабуке у КО Равно Село. Виноградарска производња изузетно је мало заступљена у Општини. Подаци пописа пољопривреде 2012. указују да се виноградарством бави само 11 пољопривредних газдинстава, а пописана површина винограда је свега 3 ха. Виноградарство је у општини некада било заступљено, и свакако би ову производњу требало подстицати. Рељеф општине Врбас показује наглашену нагнутост од северозапада према југоистоку, као и од севера према југу, а сама површина је благо таласаста. Таква експозиција терена је погодна за гајење сорти које су отпорне на ниске температуре, као и за сорте краћег периода вегетације. Винограде и воћњаке је најбоље подизати на брежуљкастим теренима са јужном, југозападном или југоисточном експозицијом, које осигуравају добру осунчаност насада, а самим тим и већи садржај шећера.

Сточни фонд: Сточарство има висок значај и вишеструку улогу у валоризацији радних и производних потенцијала у пољопривреди сваке земље. У општини Врбас сточарство је развијено, али недовољно имајући у виду расни састав стоке и природне, тржишне и друге могућности и потенцијале које Општина има у овој производњи. Посебно је недовољно развијено у сектору породичних пољопривредних газдинстава, где се ова производња организује само за подмирење сопствених потреба и мали број газдинстава има већи сточни фонд и спада у категорију великих, тржишно оријентисаних сточара. Неповољни услови за развој сточарске производње на подручју Р. Србије (високе банкарске камате, недостатак системског модела финансирања пољопривреде, мала подршка из аграрног буџета) одражавају се и на континуирано смањење сточног фонда на подручју општине Врбас, као и на стварање неповољног пословног амбијента за будуће инвестирање у ову производњу. Према подацима Пописа пољопривреде 2012., број условних грла стоке по хектару коришћеног пољопривредног земљишта у општини износи 0,9, што је више у односу на регион Војводине, просек Републике Србије и Јужнобачку област. Ово се објашњава податком о развијеном свињогојству у „Carnex“-у, д.о.о. У оквиру сточарства, заступљено је: свињарство, говедарство, живинарство и овчарство, а анализа сточарске производње заснива се на подацима добијеним из ПСС „Врбас“. Говедарска производња није довољно развијена, а посебно на сектору породичних пољопривредних газдинстава. У општини се издвајају два велика произвођача, а то су „Сава Ковачевић“ из Врбаса и „Нови традинг“ из Змајева.

Сточни фонд на територији општине Врбас

р.бр.	врста домаћих животиња	број грла
1	говеда	5.784
2	свиње	69.843
3	овце	5.042
4	козе	1.728
5	живина	310.480
6	пчеле	1.328 кошница пчела

7	друге непоменуте животиње	-
Извор: РЗС- попис пољопривреде 2012.		

Механизација, опрема и објекти: По опремљености пољопривредном механизацијом, општина Врбас је око регионалног просека. Пољопривредна газдинства располажу са са 1868 трактора, 155 комбајна, 6823 прикључне машине. Опремљеност објеката за смештај стоке је врло неуједначен и зависи од степена специјализације и величине стада. Мали број пољопривредних газдинстава су током последње деценије имала значајне инвестиције у унапређење стандарда, изградњу и проширење постојећих капацитета. Ови објекти су технички добро опремљени и испуњавају захтеве предвиђене стандардима о добробити животиња. И поред тога, управљање стајњаком и његово складиштење остаје један од кључних проблема са којим се суочава већина великих, али и део малих произвођача. Објекти за смештај стоке на газдинствима на територији општине Врбас деле се на објекте за смештај говеда, објекти за смештај свиња, објекти за смештај живине и објекти за смештај остале стоке. Према резултатима пописа пољопривреде из 2012. године на територији општине Врбас има 2.222 кошева за кукурузе и амбара, 87 силоса, сушара, објеката за силажу, 6 хладњака, 12 стакленика и 162 пластеника.

Радна снага: Број пољопривредних газдинстава на територији општине Врбас, према резултатима Пописа пољопривреде из 2012. године, је 3.289 пољопривредних газдинстава. Највећи број пољопривредних газдинстава има једног до два члана газдинства или стално запосленог који обављају пољопривредну делатност. Укупан број чланова газдинства и стално запослених на газдинству на територији општине Врбас износи 1.450, при чему се највећи део од 97% односи на породична пољопривредна газдинства, док 3% на пољопривредна газдинства правних лица/предузетника. Пољопривредне активности на породичном газдинству обављају искључиво носиоци пољопривредно газдинства, чланови породице и рођаци. Додатно на газдинствима ангажују се сезонски радници и радна снага под уговором што броји 293 лица. Највећи број носилаца породичних газдинстава уједно су управници – менаџери на газдинствима. Што се тиче нивоа њихове обучености из области пољопривредне производње 44% имају само пољопривредно искуство стечено праксом, само 3% имају стечено средње образовање. Када је упитању образовни ниво становништва, Врбас има највећи удео становништва са средњом стручном спремом, односно 20.352 а мањи са вишом и високом стручном спремом којих има по попису из 2011. године укупно 4.297. Истовремено, значајно је напоменути да је број становника са средњом а нарочито са високом школом порастао између два пописа. Највећи раст бележи се у категорији високообразованих, са 1.666 на 2.834 високообразованих становника.

Структура становништва према старости и полу, 2011.године

Старосне групе	Укупно	Удео у укупном становништву (%)	Мушкарци	Жене
0-4	2.083	4.95	1.088	995
5-9	2.279	5.41	1.182	1.097
10-14	2.140	5.08	1.089	1.051
15-19	2.636	6.26	1.375	1.261
20-24	2.776	6.59	1.420	1.356
25-29	2.951	7.01	1.575	1.376
30-34	2.948	7.00	1.508	1.440

35-39	2.809	6.67	1.474	1.335
40-44	2.694	6.40	1.297	1.397
45-49	2.874	6.83	1.446	1.428
50-54	3.069	7.29	1.466	1.603
55-59	3.331	7.91	1.612	1.719
60-64	2.906	6.90	1.331	1.575
65-69	1.792	4.26	775	1.017
70-74	2.013	4.78	819	1.194
75-79	1.544	3.67	571	973
80-84	838	1.99	293	545
85 и више	409	0.97	111	298
Укупно	42.092		20.432	21.660

Структура становништва према типу насеља, 2011. године

Насеље	Укупно	Удео у процентима (%)
Градска насеља:	24.112	
Врбас	24.112	57,27
Остала насеља:	17.980	42,72
Бачко Добро Поље	3.541	8,41
Змајево	3.926	9,33
Косанчић	101	0,24
Куцура	4.348	10,33
Равно Село	3.107	7,38
Савино Село	2.957	7,03
Укупно	42.092	100
Извор: Републички завод за статистику		

Упоредни приказ удела становника са завршеном средњом, вишом и високом школом

Категорија	Општина Врбас 2002.	Општина Врбас 2011.
Укупно становништво старије од 15 година	37.857	35.590
Становништво са средњом школом	18.445	20.352
Становништво са вишом школом	1.451	1.463
Становништво са високом школом	1.666	2.834
% становништва са средњом школом	48,72	57,18

% становништва са вишом школом	3,83	4,11
% становништва са високом школом	4,40	7,96
Извор: Републички завод за статистику		

Структура пољопривредних газдинстава: Према Закону о пољопривреди и руралом развоју Р. Србије, породично пољопривредно газдинство јесте пољопривредно газдинство на којем физичко лице (пољопривредник) заједно са члановима свог домаћинства обавља пољопривредну производњу, а носилац породичног пољопривредног газдинства јесте физичко лице (пољопривредник и предузетник), које обавља пољопривредну производњу и које је уписано у регистар пољопривредних газдинстава. Право на подстицаје према поменутом Закону имају пољопривредна газдинства која су уписана у регистар пољопривредних газдинстава јединице локалне самоуправе. У регистар се уписује пољопривредно газдинство са најмање 0,5 хектара пољопривредног земљишта на територији Републике Србије, а може се уписати и пољопривредно газдинство са мање од 0,5 хектара пољопривредног земљишта, односно друго земљиште или грађевинска целина на коме носилац пољопривредног газдинства обавља сточарску, виноградарску или повртарску производњу (стакленици и пластеници), односно обавља друге облике пољопривредне производње (узгој рибе, гајење печурака, пужева, пчела и др.). Према подацима Пописа пољопривреде 2012., укупан број пољопривредних газдинстава са коришћеним пољопривредним земљиштем у општини Врбас је 3.168. Од овог броја газдинстава 3.140 газдинстава или 99,1% су породична пољопривредна газдинства. Према подацима добијеним од Управе за трезор и аграрна плаћања, број регистрованих породичних пољопривредних газдинстава у општини Врбас износио је 2286 у 2018. години. Највише регистрованих породичних пољопривредних газдинстава је у КО Врбас и КО Куцура. Највећи проценат регистрованих породичних пољопривредних газдинстава располаже пољопривредним земљиштем до 5 ха (њих 71,66% од укупног броја). Према процени запослених у Одељењу за пољопривреду, око 250 породичних пољопривредних газдинстава учествује у лицитацији за издавање државне пољопривредне земље у закуп, а просечна површина земљишта која газдинства узимају у закуп креће се од 10-20 ха. Генерално, у општини Врбас мали је број великих тржишно оријентисаних породичних пољопривредних газдинстава, која су предузетнички и развојно оријентисана, који обрађују велику површину земљишта (преко 50 ха), располажу са модерним машинским парком и капацитетима за складиштење или примарну прераду пољопривредних производа. У структури обрадивог пољопривредног земљишта доминирају њиве и вртови са 97,3%, док воћњаци и виногради чине свега 0,5% обрадивих површина. На ораничним површинама доминира производња жита (61,5% ораничних површина) и индустријског биља (27,4% ораничних површина). Према подацима РС (2012) најзначајније површине под житима захватају кукуруз (69%), пшеница (22%) и јечам (7%). Међу индустријским биљем најзначајније је заступљено гајење шећерне репе (46% површина под индустријским биљем) и соје (44%). Сунцокрет се гаји на свега 4% површина под индустријским биљем. Повртно биље покрива 7,1% ораница. Највише се гаје кромпир, грашак, црни лук и купус. Крмно биље покрива свега 3,2% ораничних површина. Најзаступљеније је гајење луцерке (41%), детелине (20%) и силажног кукуруза (27%). Воћарска производња је испод могућности потенцијала. Према званичној статистици вишегодишњи засади воћа и винове покривају свега 161 ха. Највише је стабала јабуке (64%), вишње (16%), шљиве (7%) и кајсије (6%). Катастарска структура пољопривредних површина у општини Врбас је јако добра. У укупном износу, чак 99,36% пољопривредног земљишта се налази у прве три катастарске класе. 96,39% њива су на парцелама 1-3. катастарске класе. Готово сто одсто воћњака и винограда се налазе на парцелама прве и друге катастарске класе.

Величина регистованог пољопривредног газдинства (РПГ) ха	Број РПГ	Величина РПГ у односу на укупан број (%)
до 5	1638	71,66
од 5 до 20	531	23,22
од 20 до 100	112	4,9
преко 100	5	0,22
Укупно	2286	100
Извор: Управа за трезор		

Производња пољопривредних производа: У општини Врбас доминира ратарска производња. Према подацима Пописа пољопривреде 2012., у структури ораница и башта (чија површина износи 28.350 ха) доминира производња жита (посебно кукуруза), затим следи производња индустријског биља (доминира производња соје) и шећерне репе. Производња шећерне репе на подручју општине Врбас у 2012. години била је највећа, а производња кукуруза и сунцокрета најмања у протеклих 6 година. Откупљивач шећерне репе у Врбасу јесте компанија „Sunoko“, д.о.о., Нови Сад, у чијем саставу је шећерана „Бачка“, Врбас. Шећерана „Бачка“, Врбас откупљује шећерну репу са око 18.000 ха на сировинском подручју Бачке и са око 4.500 ха на сировинском подручју општине Врбас. Највећи произвођачи шећерне репе у општини Врбас, у сектору привредних друштава јесу компаније: „Carnex“, д.о.о., Врбас и „Сава Ковачевић“, а.д. Врбас. Према подацима ПСС Врбас, велики произвођачи не поштују плодоред, те се приноси шећерне репе значајно смањују (јавља се монокултура репе). Повртарска, воћарска и виноградарска производња недовољно је заступљена у структури пољопривредне производње општине Врбас. Због губитка посла, раног пензионисања, малих могућности запошљавања, све већи број породичних газдинстава последњих година бави се повртарством и воћарством, углавном за сопствене потребе, са малим тржишним вишковима које се износе на пијаце у Врбасу, околним градовима или Новом Саду. Од поврћа гаје се све културе: паприка, парадајз, кромпир, лук, грашак, карфиол, лубенице. Повртарске биљке гаје се на мањим површинама, а доминантно је заступљена производња на отвореном (мали је број пластеника, стакленика и сл.). Што се тиче воћарства, према подацима ПСС „Врбас“, воћарство у Општини није значајно развијено, нема традицију, а засади су мали (од 50 ари до 1 ха). Подаци пописа пољопривреде 2012. указују да се воћарством у општини бави 382 газдинстава, површина воћњака је 252 ха, а доминирају плантажни воћњаци. У општини је доминантно заступљена производња јабука. Поред јабука, постоје и засади вишања, кајсија, шљива. На имањима породичних пољопривредних газдинстава воћњаци су углавном мале површине (до 1 ха), а производњу карактерише ниска технологија и мала примена агротехничких мера. Органска производња није развијена. Према подацима ПСС Врбас, постоји само један произвођач у месту Врбас, који се бави производњом органске пшенице. Семенска производња, према подацима ПСС Врбас, развијена је и традиционално заступљена у Општини. Обавља се на сектору правних лица и сектору породичних пољопривредних газдинстава. Највећи произвођачи семена житарица и индустријског биља су предузећа „Сава Ковачевић“ и „Carnex“, а ова производња се обавља у сарадњи са организаторима производње, односно произвођачима семена. У сектору породичних пољопривредних газдинстава заступљена је семенска производња поврћа (у местима Куцура и Змајево), која се обавља у сарадњи са водећим произвођачима семена у земљи (Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад, Институт за повртарство, Смедеревска Паланка,).

Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника: У општини Врбас постојао је велики број земљорадничких задруга у периоду пре транзиционих промена. Поред тога што је са распадом тржишта

СФРЈ и транзицијом већи број задруга угашен или је у стечају, данас је остао релативно развијен сегмент задругарства, посебно у односу на регион Шумадије и Западне Србије и регион Јужне и Источне Србије. Неколико задруга у општини Врбас или околним општинама веома успешно ради, као на пример: "Баћо" Врбас," Клас "Куцура, Агроном Деспотово Пивнице, општина Бачка Паланка" , Агромих". Ситан посед, ниска продуктивност и мала пољопривредна производња, висока инострана конкуренција, доминација хипермаркета, потреба инвестирања у капацитете прераде и обавеза увођења стандарда квалитета – само су неки од бројних аргумената којима се може образложити неопходност удруживања у пољопривреди. Међутим, процеси удруживања у пољопривреди Србије нису довољно развијени и оптерећени су бројним проблемима. У општини Врбас активно је неколико удружења пољопривредника, а најзначајнија Удружење одгајивача оваца и коза „Бикара“, Удружење одгајивача свиња „СУС“, Удружење малинара “ Бачка малина” из Бачког Доброг Поља, Удружење воћара „Бачка јабука“, Удружење пчелара, Удружење пољопривредника општине Врбас.

Трансфер знања и информација: Информисање потенцијалних корисника о мерама које су дефинисане Програмом спровешће се путем конкурса (Јавних позива) који ће бити истакнут на огласној табли зграде Општинске управе Врбас и свим месним канцеларијама у општини Врбас, као и на званичном сајту општине. Корисници често информације прихватају са резервом и ретко се усуђују да инвестирају сопствена средства у стицање нових знања и вештина. Несигурности корисника доприноси и то што трансфер знања који се врши у сврхе промоције нових производа и технологија, путем медија и на друге начине, може бити необјективан и усмерен превасходно на профит преносиоца. Нове технологије брже и ефикасније се прихватају од стране већих пољопривредних газдинстава. Генерално посматрано, између различитих делова аграрног сектора нема битних разлика у позицијама за стицање знања, изузев што сложенији видови производње захтевају већи обим информација о модерним технологијама. Локална самоуправа у сарадњи са релеватним субјектима у пољопривреди пре свега са ПСС Нови Сад, Сталном конференцијом градова и општина, Развојном агенцијом Бачка и другим релевантним чиниоцима руралног развоја и пољопривреде, у највећој мери доприноси веома доброј информисаности и трансферу стручних знања крајњим корисницима. Информисаност се спроводи путем јавног информисања о актуелностима у пољопривреди и селу (регионалне ТВ, емисије и наступи пољопривредних и других стручних лица) и путем организованих скупова са мештанима. Локална канцеларија за економски развој (КЛЕР) при Општинској управи Врбас пружа консултантске услуге приликом конкурсања и писања пројекта за заинтересоване грађане, удружења и предузетнике са територије општине Врбас.

ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ ПЛАНИРАНИХ МЕРА И ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА

Табела 1. Мере директних плаћања

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 2. Мере кредитне подршке

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
1	Кредитна подршка	100.2	3.000.000,00	0,00	100	0,00	0,00
	УКУПНО		3.000.000,00				

Табела 3. Мере руралног развоја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО					

Табела 4. Посебни подстицаји

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 5. Мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, мера кредитне подршке, мера руралног развоја и посебних подстицаја

Редни број	Назив мере	Шифра мере	Планирани буџет за текућу годину без пренетих обавеза (у РСД)	Износ постицаја по јединици мере (апсолутни износ у РСД)	Износ подстицаја по кориснику (%) (нпр. 30%, 50%, 80%)	Максимални износ подршке по кориснику (ако је дефинисан) (РСД)	Пренете обавезе
	УКУПНО						

Табела 6. Табеларни приказ планираних финансијских средстава

Буџет	Вредност у РСД
Укупан износ средстава из буџета АП/ЈЛС планираних за реализацију Програма подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја (без пренетих обавеза)	3.000.000,00
Планирана средства за директна плаћања	0,00
Планирана средства за кредитну подршку	3.000.000,00
Планирана средства за подстицаје мерама руралног развоја	0,00
Планирана средства за посебне подстицаје	0,00
Планирана средства за мере које нису предвиђене у оквиру мера директних плаћања, кредитне подршке и у оквиру мера руралног развоја	0,00
Пренете обавезе	0,00

Циљна група и значај промене која се очекује за кориснике: Циљ ове мере је стварање претпоставки за раст пољопривредне производње, унапређење конкурентности пољопривредних произвођача /газдинстава и стабилност дохотка пољопривредних произвођача. Специфични циљеви мере се односе на повећање конкурентности пољопривредних произвођача из општине Врбас на тржишту, повећање прихода на пољопривредном газдинству унапређењем квалитета производње и модернизацијом исте, јачање техничких капацитета пољопривредних газдинстава и достизање захтеваних стандарда производње, повећање обрадивих површина (засади и других култура), као и површина под стакленицима и пластеницима и површина које се наводњавају.

Информисање корисника о могућностима које пружа Програм подршке за спровођење пољопривредне политике и политике руралног развоја: Информисање потенцијалних корисника о мерама које су дефинисане Програмом спровешће се путем конкурса (Јавних позива) који ће бити истакнут на огласној табли зграде Општинске управе Врбас и свим месним канцеларијама у општини Врбас, као и на званичном сајту општине.

Мониторинг и евалуација: Програма мера подршке за спровођење пољопривредне политике руралног развоја општине Врбас за 2019. годину задужени су општински одсеци који прате реализацију мера које се спроводи путем јавног огласа, односно конкурса и кроз израду одговарајућих извештаја и информација које достављају надлежни органи (Општинско веће, Скупштина Општине).

II. ОПИС ПЛАНИРАНИХ МЕРА

2.1. Назив и шифра мере: 100.2 Кредитна подршка

2.1.1. Образложење: У складу са Законом о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, јединице локалне самоуправе могу да утврђују мере које се односе на директна плаћања у виду кредитне подршке. Кредитна подршка ће се реализовати суфинансирањем камата за пољопривредне кредите код пословних банака. Пољопривредници у општини Врбас често недостатак средстава за инвестиције у пољопривредну производњу потражују код пословних банака. Из ових извора пољопривредна газдинства прибављају средства неопходна за унапређење производње као предуслова за повећање зараде и профита. Поред високих каматних стопа јавља се и неусклађеност рокова отплате са роковима прилива средстава на пољопривредним газдинствима и неусклађеност грејс периода са

врстом производње, односно инвестицијом. Додатни проблем је и начин обезбеђења кредита – хипотеке на објектима у руралним подручјима су често неприхватљиво обезбеђење. Ова мера је у складу и националном и локалном аграрном политиком, односно Стратегијом пољопривреде и руралног развоја 2014. – 2024. године. Кроз предложене мере пољопривредним газдинствима се омогућава лакши приступ коришћењу кредита код пословних банака и на тај начин се стварају повољнији економски услови за обезбеђење неопходних импута за постојећу производњу и за инвестиционе активности за започињање и унапређење пољопривредне производње.

2.1.2. Циљеви мере: Циљ ове мере је стварање претпоставки за раст пољопривредне производње, унапређење конкурентности пољопривредних произвођача/газдинстава и стабилност дохотка пољопривредних произвођача. Специфични циљеви мере се односе на повећање конкурентности пољопривредних произвођача из општине Врбас на тржишту, повећање прихода на пољопривредном газдинству унапређењем квалитета производње и модернизацијом исте, јачање техничких капацитета пољопривредних газдинстава и достизање захтеваних стандарда производње, повећање обрадивих површина (засади и других култура), као и површина под стакленицима и пластеницима и површина које се наводњавају.

2.1.3. Веза мере са националним програмима за рурални развој и пољопривреду: Није примењиво.

2.1.4. Крајњи корисници: Крајњи корисници су: - физичка лица носиоци регистрованог пољопривредног газдинства која су уписана у Регистар пољопривредних газдинства.

2.1.5. Економска одрживост: Економску одрживост улагања кроз одређену форму бизнис плана или пројекта подносилац захтева ће достављати банци у зависности од износа кредита и пословне политике саме банке. Општина Врбас у јавном позиву дефинише намену коришћења кредитних линија и даје сагласност на намену кредита.

2.1.6. Општи критеријуми за кориснике: Општи критеријуми за кориснике по овој мери су:

- пољопривредно газдинство уписано у Регистар пољопривредних газдинстава, са активним статусом;
- пребивалиште и производња на територији Општине Врбас.

2.1.7. Специфични критеријуми: Прихватљиви корисници по овој мери су регистрована пољопривредна газдинства која су закључила уговор о кредиту са пословном банком до утрошка средстава. Физичка лица – носиоци регистрованог пољопривредног газдинства могу да остваре право на суфинансирање камате када је намена кредита следећа: набавка обртних средстава за пољопривредну производњу (набавка репроматеријала за пољопривредну производњу).

2.1.8. Листа инвестиција у оквиру мере:

Шифра инвестиције	Назив инвестиције
100.2.1	Суфинансирање камата за пољопривредне кредите

2.1.9. Критеријуми селекције:

2.1.10. Интензитет помоћи: - Интензитет помоћи износи до 100% за камату и/или накнаду на одобрене кредите.

2.1.11. Индикатори/показатељи:

Редни број	Назив показатеља
1	Укупан број поднетих захтева
2	Укупан број одобрених захтева

2.1.12. Административна процедура: Суфинансирање камата за пољопривредне кредите спроводи се путем конкурса за остваривање права на кредитну подршку који расписује Председник Општине Врбас на основу утврђених критеријума. Конкурсом ће се дефинисати прихватљиви трошкови, потребна документација и сви специфични услови који нису дати у Програму. Суфинансирање камате вршиће се искључиво за наменске кредите. Једна кредитна линија може се односити на више дефинисаних намена, а један корисник може поднети само један захтев за суфинансирање камата за пољопривредни кредит до утврђеног лимита кредита. Потенцијални корисник кредита подноси Општинској управи Општине Врбас захтев за давање Сагласности за финансирање камате. Након добијања сагласности Општине Корисник доставља пословној банци Сагласност и потребну документацију (коју прописује банка) ради одобравања кредита и закључења уговора о кредитирању са пословном банком. Средства ће се одобравати корисницима који испуњавају услове, редом на основу поднетих комплетних-прихватљивих захтева до утрошка расположивих средстава. Начин реализације одобрених средстава за суфинансирање камата за пољопривредне кредите и обавезе корисника прецизираће се уговором.

III. ИДЕНТИФИКАЦИОНА КАРТА

Табела: Општи подаци и показатељи

Назив показатеља	Вредност, опис показатеља	Извор податка и година
ОПШТИ ПОДАЦИ		
Административни и географски положај		
Аутономна покрајина		рзс*
Регион		рзс*
Област	Јужнобачка област	рзс*
Град или општина	Врбас	рзс*
Површина	376	рзс*
Број насеља	7 (Врбас, Бачко Добро Поље, Куцура, Змајево, Савино Село, Равно Село, Косанчић)	рзс*
Број катастарских општина	7	рзс*
Број подручја са отежаним условима рада у пољопривреди (ПОУРП)	Општина Врбас не припада подручју са отежаним условима за рад у пољопривреди	
Демографски показатељи		
Број становника	45852	рзс**

Број домаћинства	14025	рзс*
Густина насељености (број становника/површина, km ²)	Густина насељености градског насеља Врбас је 109 становника по км ²	
Промена броја становника 2011:2002 (2011/2002*100 – 100)		рзс**
- у руралним подручјима АП/ЈЛС		рзс**
Становништво млађе од 15 година (%)	6502	рзс**
Становништво старије од 65 година (%)	6596	рзс**
Просечна старост	40.8	рзс*
Индекс старења	113.4	рзс*
Без школске спреме и са непотпуним основним образовањем (%)	3721	рзс*
Основно образовање (%)	7123	рзс*
Средње образовање (%)	20352	рзс*
Више и високо образовање (%)	2834	рзс*
Пољопривредно становништво у укупном броју становника (%)		Процена
Природни услови		
Рељеф (равничарски, брежуљкасти, брдски, планински)	равничарски	Интерни
Преовлађујући педолошки типови земљишта и бонитетна класа		Интерни
Клима (умерено-континентална, субпланинска ...)	Умерено- континентална	Интерни
Просечна количина падавина (mm)		Интерни
Средња годишња температура (Ос)		Интерни
Хидрографија (површинске и подземне воде)		Интерни
Површина под шумом (ha)	236,7 хектара	рзс*
Површина под шумом у укупној површини АП/ЈЛС (%)	290,7506 хектара	рзс*
Пошумљене површине у претходној години (ha)	52,7683 хектара	рзс*
Посечена дрвна маса (m3)		рзс*
ПОКАЗАТЕЉИ РАЗВОЈА ПОЉОПРИВРЕДЕ		
Стање ресурса		
Укупан број пољопривредних газдинстава:	3289	рзс***
Број регистрованих пољопривредних газдинстава (РПГ):	2286	Управа за трезор
- породична пољопривредна газдинства (%)	2,433	
- правна лица и предузетници (%)		
Коришћено пољопривредно земљиште - КПЗ (ha)		рзс***
Учешће КПЗ у укупној површини ЈЛС (%)		
Оранице и баште, воћњаци, виногради, ливаде и пашњаци, остало(18) (ha, %)	Оранице и баште 28350, воћњаци 252, виногради 3 ,Ливаде и пашњаци 283, остало 1	рзс***
Жита, индустријско биље, поврће, крмно биље,	Жита 16816,	рзс***

остало(19) (ha, %)	индиструјско биље 10020, поврће 889, кормно биље 609, остало 9	
Просечна величина поседа (КПЗ) по газдинству (ha)		рзс***
Обухваћеност пољопривредног земљишта комасацијом (ha)		Интерни
Обухваћеност земљишта неким видом удруживања (ha)		Интерни
Број пољопривредних газдинстава која наводњавају КПЗ	515	рзс***
Одводњавана површина КПЗ (ha)		Интерни
Наводњавана површина КПЗ (ha)		рзс***
Површина пољопривредног земљишта у државној својини на територији АП(20) (ha)		Интерни
Површина пољопривредног земљишта у државној својини која се даје у закуп (ha):		Интерни
- физичка лица (%)		Интерни
- правна лица (%)		Интерни
Говеда, свиње, овце и козе, живина, кошнице пчела (број)	Говеда 5784, свиње 69843, овце 5042, козе 1728, живина	рзс***
Трактори, комбајни, прикључне машине (број)	трактори 1868, комбајни 155,прикључне машине 6823	рзс***
Пољопривредни објекти (број)		рзс***
Хладњаче, сушаре, стакленици и пластеници (број)	Хладњаче 6, стакленици 12, пластеници 162	рзс***
Употреба минералног ђубрива, стајњака и средстава за заштиту биља (ha, број ПГ)		рзс***
Број чланова газдинства и стално запослених на газдинству:	6548 и 751	рзс***
(на породичном ПГ: на газдинству правног лица/предузетника) (ha)	5797	рзс***
Годишње радне јединице (број)	5797	рзс***
Земљорадничке задруге и удружења пољопривредника (број)	2934	Интерни
Производња пољопривредних производа(количина):		
- биљна производња (t)	33 Баћо Врбас	рзс***
- сточарска производња (t, lit, ком.)	покрива 7,1 % ораница највише се гаји кромпир, грашак ,црни лук и купус	Интерни
ПОКАЗАТЕЉИ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА		
Рурална инфраструктура		рзс*

<i>Саобраћајна инфраструктура</i>		
Дужина путева(26) (km)	млеко,месо,јаја и мед	рзс*
Поште и телефонски претплатници (број)	44,6	рзс*
<i>Водопривредна инфраструктура</i>		
Домаћинства прикључена на водоводну мрежу (број)	12149	рзс*
Домаћинства прикључена на канализациону мрежу (број)	14000	рзс*
Укупне испуштене отпадне воде (хиљ.м3)	5200	рзс*
Пречишћене отпадне воде (хиљ.м3)	2015	рзс*
<i>Енергетска инфраструктура</i>		
Производња и снабдевање електричном енергијом (број)		Интерни
<i>Социјална инфраструктура</i>		
Објекти образовне инфраструктуре (број)	Дистрибутер Електро Војводина	рзс*
Број становника на једног лекара	9. основне школе, 3. средње школе, 12. Предшколских установа	рзс*
Број корисника социјалне заштите	9. основне школе, 3. средње школе, 12. Предшколских установа	рзс*
Диверзификација руралне економије	9. основне школе, 3. средње школе, 12. Предшколских установа	
Запослени у секторима пољопривреде, шумарства и водопривреде (број)	306	рзс* рзс***
Газдинства која обављају друге профитабилне активности(30) (број)	4767	рзс***
Туристи и просечан број ноћења туриста на територији АП/ЈЛС (број)	378	рзс*
Трансфер знања и информација	175	
Пољопривредна саветодавна стручна служба (да/не)	6264 туриста и 17014 ноћења	Интерни
Пољопривредна газдинства укључена у саветодавни систем (број)	Пољопривредна стручна служба	ПССС

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВРБАС

Број: 011-45/2019-I/01

Дана: 7. јуна 2019. године

ВРБАС

Председник Скупштине општине Врбас,
Марјана Мараш, с.р.

САДРЖАЈ

Редни број	Страна
---------------	--------

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ ВРБАС

55.	ПРОГРАМ ПОДРШКЕ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОЉОПРИВРЕДНЕ ПОЛИТИКЕ И ПОЛИТИКЕ РУРАЛНОГ РАЗВОЈА ЗА ОПШТИНЕ ВРБАС ЗА 2019. ГОДИНУ	287
-----	---	-----

Издавач: Скупштина општине Врбас

Одговорни уредник: Ивана Крезовић - Технички уредник: Марија Тот
Адреса: Врбас, Маршала Тита 89 - Телефон: 021/7954-000, факс: 021/705-990

Годишња претплата: 9.000,00 динара - један примерак: 300,00 динара

Жиро рачун број: 840-13640-45 Општинска управа Врбас

Лист излази по потреби - Тираж: 65 примерака
